

STAV UDRUŽENJA ZA ZAŠTITU PRAVA PACIJENATA "PRAVO NA ZDRAVLJE" NA PREDLOG ZAKONA O ZAŠTITI PRAVA PACIJENATA- JAVNA RASPRAVA 30.11.2012, BEOGRAD

Zakon o pravima pacijenata je veoma važan zakon. **Javna rasprava o ovom zakonu ne sme se voditi iza leđa javnosti.** Nasi aktivisti iz Niša, Kragijevca i Novog Sada za javnu raspravu su saznali tek nakon što je ona održana a obavestili su nas da su na njoj uglavnom prisustvovali delegati državnih bolnica. Čak i većina novinara nije imala saznanja da se javna rasprava održava već su o tome dobijali saopštenja ministarstva zdravlja o održanoj javnoj raspravi.

Ponudeni tekst Zakona o pravima pacijenata jer suprotan Evropskoj povelji o pravima pacijenata, evropskim i civilizacijskim standardima, simulira formu mogućnosti ostvarivanja prava pacijenata, daje zakonsku logistiku kršenju prava pacijenata i kontinuiteta korupcije u zdravstvu. Smatramo da ovaj tekst Zakona loš te se mora povući i oblast ostvarivanja prava pacijenat urediti na način kako je to urađeno u civilizovanim zemljama.

OBRAZLOŽENJE

Jedan od osnovnih razloga donošenja ovog zakona je usklađivanje našeg zakonodavstva sa evropskim i prihvatanje civilizacijskih standarda koji definišu ovu oblast. Zato se i poziva na Evropsku Povelju o pravima pacijenata. U pisanju ovog Zakona nadležne zdravstvene Institucije pokazuju nepoznavanje suštine regulisanja oblasti prava pacijenata. Evropska Povelja o pravima Pacijenata je osnovni dokument za reformu zdravstvenog sistema država članica Eu-kako bi osigurali obavezu država da kontinuirano radi u interesu pacijenata.(Nije uputstvo za sukob na relaciji lekar i pacijenat). Tako na primer **Pravo na dostupnost zdravstvene zaštite** između ostalog znači obavezu države da obezbedi mrežu zdravstvenih ustanova svih nivoa usluga u odnosu na statističke, medicinske standarde i broj pacijenata na određenoj regiji a da pri tom obezbedi Poštovanje drugih prava kao što su **poštovanje pacijentovog vremena, zabrana izlaganja nepotrebim troškovima pravo na savremene metode** i dr. **Lokalni zakon o zaštiti pacijenata služi kao instrument merjenja uspešnosti te reforme i uspešnosti ostvarivanja pojedinačnih prava** Mi Evropsku Povelju nismo ratifikovali **niti smo je prihvatili** stoga ovaj zakon u kome se ključna odredba glasi **„prava se ostvaruju po odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju u odnosu na raspoloživa sredstva i kapacitete“** znači daljnju simulaciju ostvarivanja prava i verovatno mu je jedina namena obmana pacijenata i institucija EU.

Zato što su; sistemski zakoni, zakon o zdravstvenom osiguranju i zakon o zdravstvenoj zaštiti, koji direktno **uslovljavaju** obim ostvarivanja prava pacijenata po ovom tekstu zakona, bazirani su **na Legalizaciji Korupcije, Diskriminacije i Uzurpacije**. **Da ovaj zakon predstavlja kontinuitet odsustva političke volje za borbu protiv korupcije i stvarne želje za reformama** ukazuje prosta činjenica da su **zaštitne koruptivne odredbe** limitiranja ostvarivanja prava pacijenata zadržane i u ovom zakonu- **slobodan izbor lekara ali pod prinudom u državnom domu zdravlja i zaštitnik prava pacijenata** koji je sada u opštinama, uz uvođenje još jedne nebulozne kategorije-**zaštitnik osiguranika u zdravstvenim ustanovama**. U realnom životu, **po ovom zakonu**, to znači da svaki pacijent mora biti sposoban kao nindža da sazna gde upravni odbor DZ i kliničkog centra nije pohlepan u izmišljanju i

naplaćivanju vanstandardnih usluga i pri tom mora biti vidovit da li će njegovom izabranom lekaru RFZO dozvoliti da mu prepíše stvarno potrebnu terapiju- **Ti da li ga izabrani lekar leči ili zbog straha od gubitka posla štedi po uputstvima RFZO** Ne daj bože da ima neku primedbu na ostvarivanje svojih prava jer se više ne može obrati ni ministarstvu ni ombudsmanu niti sudu već mora ispuniti formu, lista čekanja kod njegovog opštinskog zaštitnika prava, pa tek po opštinskom rešenju dalje da se **žali ministarstvu, gde o njegovoj žalbi odlučuju isti oni činovnici koji su i doveli do stanja sistemske institucionalne korupcije i nepostojanja prava pacijenata**. Očigledan primer za ovo je izjava ministra zdravlja Gospođa Đukić-Dejanović da moramo vratiti japansku pomoć-mamografe jer nemamo rengenologa i radiologa. To znači da su pacijenti opet oštećeni a da odgovorni činovnici ministarstva zdravlja koji su svojim radom doveli situacije da nemamo potrebene kadrove **ne snose nikakve posledice već sada pišu predloge za rešavanje problema koji su sami stvorili**.

Ovde je zadržana i odredba da država ne veruje pacijentima jer su oni bolesnici , **stoga pacijenti imaju samo prava uvida u njihovu medicinski kartona** koji za njih čuva država. Tu brigu države da čuva njihovu dokumentaciju pacijenti debelo plaćaju .Lep Primer brige je situacija gde Agencija za kontrolu lekova godišnje direktnom pogodbom bez tendera plaća 49.000.000 dinara privatnoj firmi za čuvanje dokumentacije a cela zgrada Agencije za lekove sa inventarom vredí 48.000.0000. Pošto se ministarstvo zdravlja oglasilo nenadležnim za borbu protiv korupcije verovatno **ga ne interesuje posledice ovakvog poslovanja na limitirajuću odredbu ovog zakona koja glasi „ostvarivanje prava u skladu sa raspoloživim sredstvima“**

Što se tiče medicinske dokumentacije i ovde **navedenog prava pacijenata na odštetu**, ministarstvo zdravlja trenutno uvodi informacione tehnologije i olakšava navodno administraciju. Do sada je potrošeno 60-70 mil evra a do navodnog završetka 2015 planirano je da se potroši **još neverovatnih 70 mil evra**. Pri tom dosadašnji rezultat informatizacije je papir medicinske dokumentacije koji dobija pacijent a koji **nema sudsku validnost i na osnovu njega pacijent ne može ostvariti pravo na nadoknadu**. Zbog nepostojanja zakokona koji regulišu ovu oblast ,elektronski dokument za koji se ne zna kako treba da izgleda, zna se ko ga je potpisao ali ne i kada. Tom dokumentu pristupa ko hoće i menja ga kako hoće jer ne postoji zakon o informatičkoj bezbednosti i potom se smešta u elektronsku arhivu koja ne postoji u zakonu. Ovo je mišljenje i konsultantske kuće ECORYS koja je po nalogu Evropskog Parlamenta radila procenu uspešnosti međunarodnih projekta **gde stoji i navod da je mnoge projekte za koje nije postojala podloga u lokalnim zakonima bolje da nisu ni radili jer su bacili pare**. Da ministarstvo zdravlja interesuje borba protiv korupcije ,analizirali bi rad komisije za akreditaciju medicinskih softvara i dokument e zdravlje koji bitno utiče na ostvarivanje prava pacijenata i komercijalno uredjuju tržište IT tehnologija u zdravstvu- **Jelovnik u dečijem vrtiću je ozbiljniji dokument**.

Posto ministarstvo ne interesuje uticaj korupcije na ostvarivanje prava pacijenata , preporučilo je angažovanje **državnog činovnika i vlasnika privatne firme za rukovodioca međunarodne radne grupe da o trošku evropskih i srpskih poreskih obveznika implementira svoj privatni komercijalni proizvod kao državni interes za nekoliko desetina miliona evra** O ovoj zloupotrebi smo već u komunikaciji sa Delegacijom Eu .

I na kraju a možda i najvažnija zamerka. Čitajući ovaj zakon ni u jednom delu nismo našli uputstvo šta da pacijenti rade kad njihova prava svesno i namerno ugrožava ministarstvo zdravlja i njegovi najviši funkcioneri. Primer, sama ministar zdravlja je rekla da 11000 ljudi obolelih od raka umre ne dočekavši lečenje jer nema dovoljnih kapaciteta za lečenje pacijenata .Pošto ministarstvo zdravlja tvrdi da nije nadležno za borbu protiv korupcije samo ću napomenuti da su to oni slučajevi gde su mesta za terapiju bila dostupna samo onim pacijentima obolelim od raka koji imaju para da plate preskakanje liste čeka i to samo ona mesta koja ostanu posle „dobrog izvoznog posla“ „zdravstvenih menadžera“– rentiranja stranim osiguranjima kapaciteta kojih nema dovoljno ni za naše pacijente. To ugrožavanje prava na život obolelih od raka radi ostvarivanja lične protivpravne dobiti ili institucionalno reketiranje životno ugroženih pacijenata, je rađeno prvo sa prećutnom pa onda i zvaničnom saglasnošću ministarstva zdravlja. Pri tom svi ti ljudi koji su umrli a nisu dočekali lečenje imali su po zakonu pravo da dobiju od zdravstvene ustanove potvrdu o nemogućnosti lečenja i da se o trošku osiguranja leće-spasavaju sopstveni život u Banja Luci, Podgorici Skoplju, Zagrebu, Temišvaru, Segedinu- tamo gde ima mesta.

Molim Vas da budete odgovori prema pacijentima o kojima brinete i ovakav zakon koji nas udaljava od evropskih skandarda povučete.

Udruženje „Pravo na Zdravlje“

Predsednik Miroslav Petrović
Esad pašina 4, 11000 Beograd
063 388 335

www.pravonazdravlje.com

pravo.zdravlje@gmail.com

